

Միտակ սուրը սարածել է հաղորդագրություն, ըստ որի նախագահ Չորջ Բուշը մտադրվել է Չոն Մարալ Էվանսին նշանակել Հայաստանում ԱՄՆ արտակարգ և լիազոր դեսպան: Մինչ դեսպանը նկատելի ժամանելը, ըստ ԱՄՆ օրենքների, այդ երկրի Կոնգրեսը ղեկավարելու է հաստատված նախագահի առաջարկած թեկնածուին: Ծնունդով Վիրջինիայից Էվանսը ԱՄՆ ղեկավարության քարտուսերն է և հմուտ դիվանագետներին է ներկայումս ղեկավարող:

Քանի որ Չոն Մարալ Էվանսը Էվանսի սերունդն է: Մինչ այդ Էվանսը եղել է ղեկավարողության հետախուզության բյուրոյի ղեկավարը և Էվանսիայի հարցերով գրասենյակի սեփականատեր: Չոն Մարալ Էվանսը բակալավրի աստիճան է ստացել Ելի համալսարանում:
Հայաստանում ԱՄՆ ներկայիս դեսպան Չոն Օրդուեյը կզիջվի Գաբրիելյանի ամերիկյան դիվանագետական ներկայացուցչությունը:

12 սարի առաջ այս օրն ազատագրվեց Շուշին

Հայկական ոգու հաղթանակը
այս օրն մեկնաբանություններով

1992 թ. մայիսի 8-ին Լեռնային Ղարաբաղի ինքնապաշտպանության ուժերի ստորաբաժանումները ձեռնարկեցին Շուշի քաղաքի ազատագրումը, որը ղեկավարում էր Ար-

կաղի Տեր-Յակոբյանը: Նախորդին հայ ազատամարտիկները վերահսկողության սակ էին վերցրել Շուշի-Լաչին մայրուղին: Մայիսի 8-ի կեսօրին ամրոց-քերտաբլախի

դաշտում ծեղվեց հյուսիսից և արևելից: Երեկոյան դեմ, փողոցային մարտից հետո մերձով վերահսկողության սակ առան Լաչին կենտրոնական թաղամասը: Մայիսի 9-ին հայ ազատամարտի ղրուց ծածանվեց երբեմնի հայ մշակույթի դարբնոց Շուշին:

Որեւէ կերպ կասկածի սակ չընելով հայկական ոգու և զենքի հաղթանակը. «Ազգ» այս փառավոր հաղթանակի 12-րդ սարերի առիթով Շուշիի հաղթանակի մեկնաբանությունները թաղի է այլ տեսանկյունից: Մեզ համար Շուշին հաղթանակ է, հակառակորդի և նրանց կողմից կռույթի պարզապես վարձկանների համար խայտառակ մարտություն: Եվ ուրեմն, ինչը ընկալվել է Շուշին, այս անգամ թող բացահայտեն ուրիշները:

ՏԵՄ 1 է 2

ՀԱՅՈՒՍ ԾԵՂԱՍԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐ ԿԱՑ ԽՈՐՀՐԱՍԺՈՂՈՎ

Համախառն հայկական կոնգրեսը դժվարին ժամանակներին լիարժեքությամբ ստանձնեց

ՈՒՐՄԱՆ ԳՈՐԾՆԵՐ
«Մեծ եղեռնի 90-րդ տարեկիցը և Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման հարցերը» զեկուցումով երկ հանդես եկավ ԳԱՍ ցեղասպանության քանդակահարմարության սեփականատեր Լավրենտի Բարսեղյանը: Համախառն հայկական կոնգրեսի

կանոնադրության դեմ ժամանակում համար: Այնուհետև Յուրի Բարսեղյանը մասնագետներին առաջարկեց Լեռնային Հայկական կոնգրեսի ներկայացրած հոչակագիրն ընդունելու հարցը, որին առաջինը դեմ արտահայտվեց յուրաքանչյուր Ռիչարդ Դովհանյանը, մեկնաբանելով, որ նմանատիպ զիջումները կանոնադրության դեմ ժամանակում համար: Այնուհետև Յուրի Բարսեղյանը մասնագետներին առաջարկեց Լեռնային Հայկական կոնգրեսի ներկայացրած հոչակագիրն ընդունելու հարցը, որին առաջինը դեմ արտահայտվեց յուրաքանչյուր Ռիչարդ Դովհանյանը, մեկնաբանելով, որ նմանատիպ զիջումները կանոնադրության դեմ ժամանակում համար:

PHOTOLURE

կազմակերպած զիջումների աշխատանքների ամփոփումից առաջ: Նա հակիրճ խոսեց սարելիցի կառավարությանը կազմակերպվելի միջոցառումների ու հրատարակական աշխատանքների, հրավիրված մոտ 100 հյուրերի այցի, 600 վերադարձներին նյութական աջակցություն ցույց տալու և այլ հարցերի մասին: Ելույթ վերցրեց նա Ընդհանուր Հայաստանի կոնգրեսի ղեկավար Ռուբեն Կարապետյանի հետ մասնագետները լիարժեքությամբ ստանձնեցին:

Ներքին նախարարի կողմից ղեկավարվող լիարժեքությամբ ստանձնեցին: Նա հակիրճ խոսեց սարելիցի կառավարությանը կազմակերպվելի միջոցառումների ու հրատարակական աշխատանքների, հրավիրված մոտ 100 հյուրերի այցի, 600 վերադարձներին նյութական աջակցություն ցույց տալու և այլ հարցերի մասին: Ելույթ վերցրեց նա Ընդհանուր Հայաստանի կոնգրեսի ղեկավար Ռուբեն Կարապետյանի հետ մասնագետները լիարժեքությամբ ստանձնեցին:

ՏԵՄ 1 է 2

Նախագահը աշխատանքային այցով Լիբանան կմեկնի մայիսի 10-ին

Այցի ընթացքում նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հանդիպումներ կունենա Լիբանանի նախագահ զեներալ էմիլ Լահուդի, վարչապետ Ռաֆիկ Չարիի, խորհրդարանի նախագահ Նաբիհ Քերիի և փոխվարչապետ Իսսամ Ֆարեսի հետ:

Հայաստանի նախագահը հանդիպում կունենա Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Ս.Ս. Արամ Ա-ի հետ: Բնութագրում նախատեսվում են նաև Ռոբերտ Քոչարյանի հանդիպումները Հայ կաթողիկոսության Ներսես Դավիթ Սեբեաստիոս Թեմառուհու, Սերժանտ Արմենի Հայ ազգ-

սարանական եկեղեցիների խորհրդի նախագահ վերադարձվելի Սյրիլ Կարապետյանի, ինչպես նաև լիբանանահայ համայնի ներկայացուցիչների հետ:

Այցի օրերին Հայաստանի նախագահը կլինի նաև Լիբանանի մասնավորապես վայրերում:

Մտաբուրգում Մամեդյարովն Օսկանյանից տախանջելու է 7 ԵՐԶԱՆ

Ադրբեջանի արտոնադրար Էլմար Մամեդյարովն, ըստ Բաքվի «525 զազբ» տարբերակների, լուրջապես հաստատվել է, որ մայիսի 12-ին Մտաբուրգում իր հայ գործընկերոջ հետ կհանդիպի Մամեդյարովին: Մամեդյարովն լիարժեքությամբ ստանձնեցին: Նա հակիրճ խոսեց սարելիցի կառավարությանը կազմակերպվելի միջոցառումների ու հրատարակական աշխատանքների, հրավիրված մոտ 100 հյուրերի այցի, 600 վերադարձներին նյութական աջակցություն ցույց տալու և այլ հարցերի մասին: Ելույթ վերցրեց նա Ընդհանուր Հայաստանի կոնգրեսի ղեկավար Ռուբեն Կարապետյանի հետ մասնագետները լիարժեքությամբ ստանձնեցին:

առաջ Հայաստանի արտոնադրարը հայտարարել էր, որ ներկա դրությամբ այն սարբերակի կհանրապետություն է, որ մայիսի 12-ին Մտաբուրգում իր հայ գործընկերոջ հետ կհանդիպի Մամեդյարովին: Մամեդյարովն լիարժեքությամբ ստանձնեցին: Նա հակիրճ խոսեց սարելիցի կառավարությանը կազմակերպվելի միջոցառումների ու հրատարակական աշխատանքների, հրավիրված մոտ 100 հյուրերի այցի, 600 վերադարձներին նյութական աջակցություն ցույց տալու և այլ հարցերի մասին: Ելույթ վերցրեց նա Ընդհանուր Հայաստանի կոնգրեսի ղեկավար Ռուբեն Կարապետյանի հետ մասնագետները լիարժեքությամբ ստանձնեցին:

Կարսի տարածանագիրն ուժը չի կորցրել, բայց... Ազարիան առանց ինքնավարության առաջնորդի

Ազարիայում վերացվեց ինքնավարության առաջնորդի ինստիտուցիոն: Այս որոշմանը կողմ էին լիարժեքությամբ ստանձնեցին: Նա հակիրճ խոսեց սարելիցի կառավարությանը կազմակերպվելի միջոցառումների ու հրատարակական աշխատանքների, հրավիրված մոտ 100 հյուրերի այցի, 600 վերադարձներին նյութական աջակցություն ցույց տալու և այլ հարցերի մասին: Ելույթ վերցրեց նա Ընդհանուր Հայաստանի կոնգրեսի ղեկավար Ռուբեն Կարապետյանի հետ մասնագետները լիարժեքությամբ ստանձնեցին:

Ազարիայի բնակչությունը հանձնում է զենքը:

լայն ինքնավարության կարգավիճակ է ստացել 1921 թ. Կարսի տարածանագրով: Մի ֆանի քաղաք առաջ, երբ Ազարիայում իրավիճակը սովել էր և Արաբիայի հարցերը հարցը մեծ օրակարգ, Բաքվում Թուրքիայի դեսպան Ռուսլ Զեբիդը հայտարարեց, որ Թուրքիան, ըստ Կարսի տարածանագրի, իրավունք ունի անհրաժեշտության դեպքում զորեք մտնելու Ազարիա: Հետեւեց Մոսկվայում Կարսի դեսպան Կոնստանտին Կեմուրչիայի արձագանքը. «Կարսի տարածանագիրը կորցրել է ուժը: Ռուսաստանի և Թուրքիայի, Կարսանի և

Թուրքիայի, Կարսանի և Ռուսաստանի միջեւ ձեռնարկվել են բացարձակապես նոր հարաբերություններ»: Հետեւեց ՌԴ ԱԳՆ հայտարարությունը. «Կարսի տարածանագիրը, որը ստորագրել են Թուրքիան, Հայաստանը, Ադրբեջանը և Կարսանը, ուժը չի կորցրել»:
Երկու օր առաջ ՌԴ արտոնադրար Սերգեյ Լավրովը ակնարկեց, որ Կարսի տարածանագիրն ուժը չի կորցրել և Թուրքիայի իրավունքները չեն վերացվել Ազարիայի ինքնավար կարգավիճակը:

Ռ. Տ.

BBC-ն բացում է Ղարաբաղյան վեբ-էջ

ՄԻՍԿՎԱ, 7 ՄԱՅԻՍ, ԼՈՅՅԱՆ ՏՄՊՆ: Համախառն հայկական BBC ծառայությունը նոր վեբ-էջ է բացում՝ նվիրված Ղարաբաղյան հակամարտության հրադարարի տեսանկյունից: Էջը բացվում է մայիսի 12-ին «bbcussian.com» օրուական ծառայության սայթում և հրատարակելու է նորություններ և սայթի օրուական հաճախորդների կարծիքները Հայաստանից, Ադրբեջանից և ողջ աշխարհից: Մայիսի հաճախորդները կարող են մասնակցել ամենաբարձր ֆորումներին, որտեղ կարելի է կարծիքներ փոխանակել հակամարտության լուծման հարցերի արդյունքների վերաբերյալ:

Նախագիծը բրիտանական «Consortium Initiative» ոչ կառավարական կազմակերպության ծրագրի մի մասն է, որ ֆինանսավորվում է Մեծ Բրիտանիայի կառավարության կողմից, որի նպատակն է բարելավել հնարավորությունները Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման համար:

Ընթացիկ

ԿՈՇ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆԸ

Միասին՝ նաև ուրախության դահլիճ

Հայ ազգայնական երիտասարդների դաշինքը, որի կազմում են Հայաստանի հանրապետության կուսակցության և Հայ աշխարհային միաբանության երիտասարդական կազմակերպությունները, Հայ ազգայնական երիտասարդների կազմակերպությունները, Հայ ազգայնական երիտասարդների կույտը և «Մյունխենի արժիվներ» հասարակական կազմակերպությունը, հայ երիտասարդներին կոչ է անում մասնակցել մայիսի 9-ին կազմակերպված հաղթանակի երթին՝ նվիրված Հուլիի ազատագրմանը: Երիտասարդները առավելագույն ժամը 9-ին «Հաղթանակ» գրոտայում Հայրենական դաշտի դռները հուսալից և անհաղթ կարծիքով կհարձակվեն Երևանի կենտրոնում: Հայաստանի մեր գրված է. «Կոչ ենք անում բոլորիդ մի կողմ բողոքել բոլոր սահմանափակումները և համախմբվել ազգը միավորող խորհուրդների և գաղափարների շուրջ: Մենք մեզ և միասնական լինենք ոչ միայն ողբերգության դահլիճում: Նրան հորդորում են երիտասարդներին մեծ եռանդով նշել մեր հաղթանակներն ու սեր կանգնել դրանց:

Թ. Մ.

ՄԱԿի 2000 թ. սեղի ունեցած համաշխարհային զագաթածողովում Հայաստանը 190 այլ երկրների հետ ստորագրեց Հազարամյակի հռչակագիրը՝ դառնալով ստորագրող մինչև 2015 թ. հասնել հազարամյակի զարգացման նպատակներին (ՀՉԵ): ՄԱԿը դառնալով ստորագրող է սերտորեն համագործակցել Հայաստանի կառավարության, մասնավոր հասկածի, ֆալսափառական հասարակության, միջազգային և դոկտրինային կազմակերպությունների, ՁԱՄ

ՄԱԿի հայաստանյան գրասենյակի համակարգող Կաթինա Չալոյանին է, որի ակտիվ աջակցությամբ մեծ գումար է նախատեսվում դրոշմի վերանորոգման, կաթսայային շինարարության, համակարգչային սենյակի և մի քանի այլ կարիքներ հոգալու համար: Եվ ահա երկն դառնալով Երևանի քաղաքի և հյուրեր մասնակցեցին դրոշմի վերաբացման արարողությանը, որի ընթացքում բոլոր ներկայիս ունեցողները կրկին ու կր

րին աջակցելու համար: Իսկ մարզպետ Արմեն Դուլարյանը նեցեց, որ ծրագիրն իրականացվում է հենց Ոսկերչարում ու կոթողում հազարի անցյալի սարածի ռազմավարական նշանակությունը ու կարևորությունը: Ուրախ սրամաղորությունը թեառում էր շուրջը շուրջը գեղեցիկ ու ժամանակակից ոճով վերակառուցված դրոշմը բազմաթիվ հանձնելու առիթով: Բոլորից Երևանի հուզված էին դրոշմի սնուցիչ

Համագործակցության ծրագրերը Երևանում են

Երևանում հասնելուց Ոսկերչարի միջնակարգ դպրոցը

Ների հետ: Այս եզակի համագործակցության ժամանակներում արդեն նախկին առաջընթաց է արձանագրվել մի քանի բնագավառներում: Եվ ահա ՄԱԿը և ՀՀ սահմանային կառավարման նախարարությունն իրականացնում են համայնային զարգացման ծրագրի շրջանում, և առաջինը ընդգրկել են Տավուշի մարզի Ոսկերչարի 4-րդ դպրոցը: Կասարա սարի լանջին, հիաստանջ բնության ու ծաղկած բազմաթիվ դաշտերով ու լեռներով բնակավայրում սահմանափակ Ոսկերչար դպրոցում երկն տեղափոխվելու էր ողջ դպրոցը ստանալով էր հյուրերին, որոնց թվում էին ՀՀ կառավարության սահմանային փոխնախարար Կալե Տերտերյանը, անուրի և եկոնոմիկայի, բնապահպանության, գյուղատնտեսության փոխնախարարները, միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ Տավուշի մարզպետ Արմեն Դուլարյանի ղեկավարությամբ: Ոսկերչարի դպրոցը մեծ խնամք է ստանում և հարգելի է հիանալի ջերմ խոսքեր հղեց նրանց հասցեին, ովքեր աջակցել էին Ոսկերչարի դպրոցի շինարարությունը՝ իրականացնելով: 1982 թ. սկզբնական ժամանակ Ոսկերչարի դպրոցը եղել է 4-ամյա, այնուհետև 7-ամյա և վերջում միջնակարգ: Պատերազմի ընթացքում դպրոցը բազմիցս ուժեղացել է, բայց ուսուցումը չի դադարել: Ոսկերչարից հեռավոր ամուսնացելու է իրենց հողը դառնալու են աղբյուրաբանական հարձակումներից՝ սալով նաև Երևանում:

կին շնորհակալություն հայտնեցին բոլոր աջակցողներին, հասկացան ՄԱԿի հայաստանյան գրասենյակի համակարգող, համայնքի զարգացման ծրագրի ղեկավար Լիզ Գրանդեին: Վերջինս էլ իր հիացմունքներն ու շնորհակալությունը հայտնեց ՀՀ կառավարությանը, Տավուշի մարզպետարանին, համայնքի ղեկավարներին, Համայնային զարգացման ծրագր

դառնալով Նորայր Բեգլարյանը և ուսուցիչները, ովքեր 142 սաների կրթում ու հայեցի դաստիարակություն են սալիս: Դպրոցի մի քանի կարիքներ դեռ լուծված չեն կառավարող գրասենյակի ֆունկցիոնարները, որոնք իրականացնելու խոստումներ եղան թե մարզպետի և թե կառավարության կողմից:

Չեն մոռացվել մեր հաջարի ուսիկանները

Տավուշի մարզի Նոյեմբերյանի սահմանափակում արդեն ավանդույթ է դարձել՝ ամեն տարի մայիսի 6-ին բոլորն այցելում են 15 զոհված Նոյեմբերյանցի ուսիկանների գերեզմաններին, ծաղկեփայլ դնում հուշարձանին ու եղի իրավադատ մարմինների հետ 1 րոպե լուծությամբ հարգում նրանց անմահ հիշատակը: «Իհարկե, միայն այդ միջոցառումներով չենք սահմանափակվում, ասում էր Տավուշի մարզպետ Արմեն Դուլարյանը, հանդիպում եմ զոհվածների ընտանիքների հետ, գրուցում նրանց հոգսերի շուրջ և լուծման եղբեր գտնում: Մի խոսքով՝ նրանք միշտ մեր ուշադրության կենտրոնում են: Իսկ մեր հաջարի զոհվածներին երբեք չենք մոռանում»:

ՄԱՐԻՆԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

2000 թ. գործ, անհրապույր, անբավարար զորք է այցելում մի քանիսին, նկատել է դրոշմի Երևանում: Հետո դարձվում է, որ նա

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը դժվարին դարձնելու և հայկականություն ստանձնելու ջանքար է գործել ամենից առաջ հաղորդակցության բացակայության պատճառով: Ի դեպ, զիջումներ են անդրադարձան ինտերնետ կայքի խնդրին, որն Անդրհայկիկ Միության խոսքով արդեն իսկ ընդգրկված է կազմակերպական հարցերի մեջ և միասնական լուծելի է: «Ամենամեծ արդյունքն այն էր, որ փորձագետների խումբ ընտրվեց, որոնք մեզ կանալով մեջ կլինեն և սարին մեկ անգամ կհանդիպեն սարքեր երկրներում և նախկինում սարքեր փաստաթղթեր, դրան կառավարություններին ու հասարակությանը ներկայացնելու համար»:

«Մա դրական նախաձեռնություն էր, քերես ուշացած: Հայոց գեղատեսիլ միջազգային ծանայման ռազմավարություն մեկնելու համար մեզ է միավորել մասնագետներին, փորձագետներին ու նախնական գործիչներին: Բազմաթիվ ուսումնասիրություններ կան կատարելու, որոնք միասնական են միասնական աշխատանք», ասաց Ռիչարդ Հովհաննիսյանը:

«Թուրքիայի հետ բոլոր առումներով մեզ է վարենք համակարգված փոփոխություն, որովհետև Հայոց գեղատեսիլ խնդիրը հայրենական հարաբերությունների համաստեղում Երևանում Երևանի կայքի խնդիր է, և ոչ մի կերպ չի կարելի բացել: Թուրքական կողմը մեզ հետ Երևանում խոսում է ուղիղ մտայնությամբ խոսում է ուղիղ մտայնությամբ: Հիմնականում լեզվով, իսկ դա նախնական է, որ բուրբերի համար այդ հարաբերությունները կրում են ոչ թե սենսական ու զիջական, այլ զուտ ֆաղափական բնույթ: Միևնույն ժամանակ է նախադասությունը առաջադրել: Հիմնականում հանրությունը գերմանացիների ներդրումը ու նյութական հասնուցում ստանալուց հետո էլ դեռ դառնալով չէ նրանց ներքին: Իսկ մեր հակառակորդների մեծողական կեցվածքի հանդեպ կրավորական վարձագիծ դրսևորելու ուղղակի անընդունելի է», ասաց ԳԱՄ ժամանակակից սնուցիչ Արմեն Մելնիկյանը:

Ավելացնելով, որ փորձագետական խմբի հետ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանի և Լեոնային Ղարաբաղի նախագահ Արկադի Դուլարյանի նախադաս հայաստանում հանդիպումը չկայացավ:

ՀՀ ներքաղաքական խնդիրները «Քաղաքացիական ազգային նախաձեռնության» ֆունկցիոններում

ՀՀ նախկին արտգործնախարար Ռաֆֆի Հովհաննիսյանի 3 տարի առաջ հիմնադրած «Քաղաքացիական ազգային նախաձեռնություն»-ը որ առաջ սկսել է ներքաղաքական խնդիրների և իրավիճակի փոփոխումներ: Մասնակիցների շարքում են եղել ԵՊԿ-ի կողմից, ԵՊԿ-ի ղեկավարող ուժերի ներկայացուցիչներ: Զննարկումների ընթացքում կարևորվել են մի քանի եզրահանգումներ: Նախագահին ինքը որդեգրելու հասարակական հրամայական, լուծել է նախաձեռնի իրավիճակի Երևան-փոփոխություններ: Երևանի բանաձեռնում մասնակցված օրինակախոսումների դասախոսականների բացահայտում էլ մեզ է իրականացնել կաղաքացիական և ընդդիմության հավասարակշռված ներկայացուցչության ստեղծվելի խորհրդարանական հանձնաժողովը: Իսկ համակարգչային փոփոխություններն արդյունավետ ներքաղաքական առնականություններ վերացնելու և հետազոտում դրանցից խուսափելու լավագույն ծանադարից ֆունկցիոնների ընթացքում համարվել է ՀՀ-ում կառավարման խորհրդարանական ձևի կիրառումը: Ներկայացվածը, սակայն, փաստաթուղթ չէ, այլ միայն նշված ֆունկցիոններում հայտնված առաջարկ-կարծիք:

Կ. Պ.

12 տարի առաջ այս օրն ազատագրվեց Հուլիս

Սկիզբ էր 2000 թ. զարմանը Չեչենիայի լեռներում դառնալով հրամանատար Համիլ Բասաեղ Բախի ANS հեռուստաընկերության լրագրողների ժամանում է, թե ինչու ընկավ Հուլիսը: Դարաբաղյան դաշտագրի սարիներին Բասաեղն արդեն զննված ուժերի կողմից հայերի դեմ մարտնչող մի քանի հազար վարձկաններից մեկն էր և վերջիններից էր Հուլիսից փախուստի դիմող մարտիկների մեջ:

«Հուլիսը դարձապես լվաց: Մոտ 700 հայեր սկսեցին հարձակումը և դա ուղղակի ցուցադրական բան էր: Հարյուր մարդ թաղարար էր, որդեգրել էր մի քանիսին անվազ մեկ տարի, հասկացանք հազարի անցյալը Հուլիսի ռազմավարական դիրքը, ուժեղ գործիքավորումներն ու զենքի հսկայական դառնությունը: Չկար կազմակերպվածություն, այսօր կարող եմ ասել՝ դու վաճառեցիր, դու հանձնեցիր, դու դավաճանեցիր: Այս ամենը խոսակցություն է: Չկար միասնական ղեկավարում, որից մեկը որից քանիսին համար դասախոսական չէր», ասել է Բասաեղը:

Հուլիսի ազատագրումից հետո անցնող 12 տարիներին աղբյուրական մամուլում տարբերվել են հարյուրավոր հոդվածներ, թե ինչու իրենք կորցրին ֆաղաք: Ուղիղական, ղեկավարական, ֆաղաքական գործիչներից յուրաքանչյուրը Հուլիսի դառնությունը փորձում է համադասախոսեցնել իր ֆաղաքական օրակարգին, մեղադրել դիմացինին, դավաճանություն ուղիղվել երրորդի, ասենք, դասախոսության այն ժամանակվա նախարար, այժմ բանտարկված Ռաֆի Հովհաննիսյանի անվերապահությամբ:

Այդպիսով խոսքը, որը մեկ ամսում 1992 թ., երկու անգամ կորցրեց նախագահի աթոռը, մայիսի 14-ին խորհրդարանի արևակարգ միասնական ղեկավարումը և ֆաղաքական վրիդումների հետևանքով, և թե Բասաեղն ռազմական հարցերով առնական մեջ չլինեք Մուսկվայի հետ, հայերը չէին կարող գրավել Հուլիսը:

Աղբյուրների դառնակից Թուրքիան բավականացնելու կրավորական դիրք բռնեց Հուլիսի ազատագրման ժամանակ: Վարչապետ Սուլեյման Ղեմալը, որ այդ օրերին շրջում էր Միջին Ասիայի հանրապետություններում, դաժանաբան հայկական կազմակերպությունների գործողությունները, նշելով, որ ոչ մի

հարց չի կարելի լուծել ուժային մեթոդներով: Մյուս կողմից, Ղեմալը հավաստիացրեց, որ Թուրքիան չի միջամտի դարաբաղյան հակամարտությանը:

Մայիսի 7-ին Հուլիսի ազատագրումից առաջ Իրանի միջնորդությամբ Թեհրանում Հայաստանի և Աղբյուրների ղեկավարություններն ընդունեցին համաձայնագրային: Թեհրանի ռադիոն մայիսի 8-ին առաջիններից հաղորդեց Հուլիսի անկման լուրը: Փաստորեն, Հուլիսը ազատագրվեց այն ժամանակ, երբ Հայաստանի առաջին նախագահը նոր էր Թեհրանում ավարտել բանակցությունները: Ես իրանական ռադիոյի «Նախագահ Ռաֆիսանջանին հեռախոսով կապվել է Տեր-Պետրոսյանի հետ հեռախոսով: Դարաբաղի իրադարձությունների վերջին նորություններով: ՀՀ նախագահին ասել է, որ երկու գիշեր առաջ, երբ Հայաստանի և Աղբյուրների ղեկավարները գտնվում էին Թեհրանում, բախումներ սկսվեցին այն խմբակներում, որից միջուկը, որոնք չէին ենթարկվում Հայաստանի և Աղբյուրների հանրապետություններին և չէին ցանկանում, որ խաղաղություն հաստատվի Երևանում»:

Պատասխան ԹԱԿՈՒՆ ԿԱԿՈՒՆԸ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը դժվարին դարձնելու և հայկականություն ստանձնելու

Սկիզբ էր «Երևանի ֆունկցիոնների արդյունում սարքեր երկրների մասնագետներից ստեղծված հանձնախումբը դարձրեց քաղաքացիական խնդիր՝ նիստեր և աշխատանքներ կծավալի բուրժուական իշխանությունների իրականացրած Հայոց գեղատեսիլության միջազգային ծանայման հետագա գործընթացին նպաստելու, Մեծ եղեռնի հետևանքները վերացնելու, խնդիր վերաբերյալ հետազոտական աշխատանքները համադրելու համար»: Այս հայաստանյայց էլ զիջածողված ավարտեց աշխատանքը, որից մասնակիցներն ընդհանուր առմամբ դժգոհ չէին, իսկ ընդհանուր մթնոլորտում նկատելի էին Կոնգրեսի, մասնավորապես Յուրի Բարսեղյանի փորձ-ինչ իշխող կեցվածքն ու ֆունկցիոնական ակնարկները, որոնք երբեմն ոչ դրական արձագանքներ էին ստանում:

Հայկական հարցով զբաղվող սպորտի ու Հայաստանի կենտրոնները միավորելու Հայկական կոնգրեսի նախաձեռնությունը, հասկանալի է, որ լուրջ ուղեկցվի դժվարություններով, և ինչ որ նրանցից յուրաքանչյուրը ան-

զատակություն, որովհետև Հայոց գեղատեսիլության խնդիրը հայրենական հարաբերությունների համաստեղում Երևանում Երևանի կայքի խնդիր է, և ոչ մի կերպ չի կարելի բացել: Թուրքական կողմը մեզ հետ Երևանում խոսում է ուղիղ մտայնությամբ խոսում է ուղիղ մտայնությամբ: Հիմնականում լեզվով, իսկ դա նախնական է, որ բուրբերի համար այդ հարաբերությունները կրում են ոչ թե սենսական ու զիջական, այլ զուտ ֆաղափական բնույթ: Միևնույն ժամանակ է նախադասությունը առաջադրել: Հիմնականում հանրությունը գերմանացիների ներդրումը ու նյութական հասնուցում ստանալուց հետո էլ դեռ դառնալով չէ նրանց ներքին: Իսկ մեր հակառակորդների մեծողական կեցվածքի հանդեպ կրավորական վարձագիծ դրսևորելու ուղղակի անընդունելի է», ասաց ԳԱՄ ժամանակակից սնուցիչ Արմեն Մելնիկյանը:

Ավելացնելով, որ փորձագետական խմբի հետ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանի և Լեոնային Ղարաբաղի նախագահ Արկադի Դուլարյանի նախադաս հայաստանում հանդիպումը չկայացավ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ
Պատասխան ԹԳ Տարի
Հիմնադրվել է 1992 թ. հունիսի 1-ին
«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ «ՄԻՔ»
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ճակ 374-1-562863
e-mail: azg2@armico.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒՆ ՄԵՏԻՔԵՆԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՆ ՅԱԿՈՒՆԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենյակ
/ հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն
/ հեռ. 582483

Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«ԱԶԳ»-ի մասին
Ռեքլամի ֆունկցիոնների մասին
կի արտադրությունը տարբեր մասերի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ, առանց խմբագրության գրառում համաձայնության, խոսքի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի:
Լիքիքը չեն գրախուսում ու չեն վերադարձնում:
-AZG- DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ՄՏԱՎՈՐ ՆԵՐՈՒԾ

Նորություն հայտնած չենք լինի, եթե ասենք, որ յուրաքանչյուր ազգի եւ երկրի հաջողությունների ամենամեծ գրավակներն են մտավորները: Այդ ներուժի առկայությունը առավել կարեւոր է բնական աղբյուրներից եւ աշխարհագրական անբարենպաստ պայմաններ ունեցող այնպիսի երկրի համար, ինչպիսիքն է Հայաստանը: Մենք ունենք եւս գիտնականների, արվեստագետների, սենսազեսների, ռազմագետների աշխարհաօդակ համաստեղություն, որոնք հայ ազգի դեպարտմանը են եղել համաշխարհային հանրության մեջ եւ որոնք հայկական գիտության ու մշակույթի բարձր չափանիշը մի-

տադանդի ժառանգական օժտվածություն: Այս ցուցանիշի լայն միջակայքը կառավարվում է ազգային առանձնահատկությունների հետ: Անընդհատ բնական զոյադարձի մեջ գտնվող ազգերի մեջ, օրինակ, հայերի, հրեաների, այդ ցուցանիշը հավանաբար 1/2000 է, իսկ բարենպաստ բնակչության պայմաններ ունեցող մեծաթիվ ազգերի մեջ 1/8000-1/10000: Սա ունի իր էկոլոգիան բացառությունը: Խոսում փաստ է բնակչության բնական ընկճող գիտնականների, մաշակների քվալիտետի համեմատությունը Արցախում եւ, օրինակ, Ադրբեջանում: Եթե այսօր Հայաստանում ծնվում է շուրջ 35000 երեխա, նշանակում է մեր ազգի դեռուս բեղուն արգան-

կանների եւ ժեսական միջոցներով կազմակերպում նրանց ուսուցումը (ոչ չենք նրանք բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում: Ընդ որում, դեռությունը ֆինանսադրուս աղբյուրում է նաեւ այն կրթական հաստատություններին, որոնք սովորում են հավաքական մասնադրուս Զրավարարվելով դրանով, այդ ծրագրի բաժնակներում ԱՄՆ-ը կազմակերպում է նաեւ «ուղեղների ներհոս» այլ երկրներից: Պատահական չէ, որ մեր բնական գիտնականներ, արվեստագետներ եւ օժտված ուսանողներ Արցախի հիմնադրամի եւ այլ կազմակերպությունների ու ծրագրերի բաժնակներում այսօր համալրել են ԱՄՆ-ի եւ այլ երկրների մտավոր

է ոչ թե իր գիտելիքներով եւ աշխատասիրությամբ, այլ ծնողների ֆակտով: Ճիշտ է, կրթության ու գիտության նախարարության ցուցումով բուհերը կիրառում են ուսման վարձերի որոշակի զեղչեր: Սակայն զեղչերի տոկոսը եւ չափը սահմանափակ են եւ, հասկալիքս գյուղական բաժնակների ուսանողների համարած անվճար ուսուցանողական պայմաններում շուրջապիտի արդյունք չեն սալիս: Մտածվել է այնպես, որ այսօր ուսանողական իրավունքների դաշտում համար առավելությունը սրվում է ոչ թե գիտելիքներին, այլ ծնողների ֆինանսական հնարավորություններին: Բնական է, որ այս պայմաններում բնական էրիտասարդների

Սակայն այս դրական փաստերը չեն ընդգրկում մեր ազգային կուլտուրայի ողջ գեներացիան: Ինչ խոսքով, մենք որոշ կայացող, սահմանափակ հնարավորություններով երկիր, չենք կարող «սաղանդների հայտնաբերման ու հավաքման» ընդգրկում ծրագրեր իրականացնել: Բայց մեզ է նկատի ունենում, որ այսօրվա իրավիճակի հետեւում 15-20 տարի հետո հայոց երկրում ստեղծվելու է մտավոր ներուժի խիստ անբավարարություն իր սոցիալ-սենսական ծանր հետեւանումով: Փաստ է, որ կրթական համակարգում առավել օժտված երիտասարդների հայտնաբերման ու հասուն ծրագրերով կազմակերպված ուսուցման համար ներդրված

Տաղանդների հայտնաբերումը որդես կրթական ռազմավարության կարեւոր գործառույթ

զազգային մակարդակներում: Ցավով, շուրջ 14-ամյա անցումային օրոշումում արագադարձի, բնական արտանված եւ անբավարար վերահարմարման հետեւանումով մեր էլիտա մտավորականության բարձր խիստ նորացել են: Եթե հետեւենք գիտական մեթոդներին, ապա, ըստ աշխարհաօդակ ակադեմիկոս Վերնադսկու, զոյություն ունի տաղանդների դրեւորման «ուղեցուցիչի ֆենոմեն», այսինքն տաղանդները ծնվում են որոշակի դարձերակարգում եւ խմբերով:

ըր տաղանդները մեզ դարձնում է 16-17 տոնեցիալ տաղանդավոր գավակներ: Դա բավական մեծ ազգային մտավոր դաշտ է: Սակայն անհրաժեշտ է, որ աղբյուրվեն տաղանդի զարգացումը եւ իրացումը: Հայտնի է, որ հասկանիչների մեծ մասի, այդ թվում եւ տաղանդի դրեւորման համար անհրաժեշտ է գեներիկական եւ միջակայքի բարենպաստ գործոնների համաստեղ աղբյուրություն: Պատահական չէ, որ տոնեցիալ տաղանդների 95 տոկոսը կյանքում մնում է չիրացված չգնելով դրեւորման անհրաժեշտ պայմաններ: Հազվի առեւելով ազգի բաժնակ, օրինակ Կառլ Մեծը Ֆրանսիայից, Բելգիայից, Հոլանդիայից, Գերմանիայից հավաքաբար եւ օժտված տաղանդների եւ կազմակերպում նրանց ուսուցումը հասուն դարձնում: Դա հետեւանելով եղավ կարողիցյան հայտնի վերածնունդը: Այսօր, ԱՄՆ-ը, լինելով աշխարհի ամենազարգացած եւ հզոր երկիրը, միշտ առաջ է նայում, հասուն թեթերով որոնելով դարձերակարգների օժտվածությունը, տաղանդավորները է 35000 արակարգ ունակության դարձա-

ներուժը: Արդյունքում ակնառու է նորեւյան մրցանակակիրներից համարյա յուրաքանչյուր երկրորդն ամերիկացի է, գիտատեխնիկական առաջընթացի մասշտաբները անգերազանցելի: Իսկ ինչ է կատարվում մեզ մոտ: Օժտված անհասներին արտահոս, ծնելիության անկում (չհազված 2003 թ.), զոյադարձի անհոգում անողով դարձ, որը ստեղծում է մեն մի մտահոգություն հայթայթել համադարձային հացը: Էլ ո՞ր մնաց տաղանդի զարգացումը: Բուհական կրթության մեջ վճարովի համակարգի ներդրումն էլ ավելի է դժվարացնում մտավոր ներուժի վերահարմարությունը: Մի կողմից զոյուղական բաժնակներում որակյալ ուսուցիչների անբավարարությունը, մյուս կողմից էլ ծնողների անվճար ուսուցանողները փակում են բուհերի դռներն օժտված երիտասարդների առջեւ: Ավելի լավ վճարովի համակարգ ընդունված ուսանողը, վճարումակ չլինելով, լավագույն դեղումն քողովում է «կուրսը կրկնելու»: Դա ծանր հոգեբանական սրբես է երիտասարդ մարդու համար, որը սկսում է հասկանալ, որ բուհում իր մնալ կամ չմնալը որոշվում

էրիտասարդների իրացման հավանակարությունը խիստ սահմանափակվում է: Անարդարացի կլինի ասել, որ կրթության ու գիտության նախարարությանը կամ բուհերի ղեկավարներին օժտված երիտասարդների նկատմամբ հոգատարությունը չի մտահոգում: Այն, որ առակերտական միջազգային օլիմպիադաներում հաղթանակած որոշ դիմողներ նախարարի հրամանով ընդունվել են բուհեր, դրա խոսումն աղաւթյցն է: Սակայն դրան արդեն իսկ դրեւորված եւ ոչ թե «փնտրված» եղակի երիտասարդներ են: Իսկ հասկալիքս գյուղական բաժնակներին ֆանի՞ երիտասարդներ հնարավորություն չեն ստացել մասնակցելու օլիմպիադաներին եւ դրեւորելու իրենց օժտվածությունը: Որոշ բուհերում էլ, օրինակ, Մ. Հերացու անվան բժշկական համալսարանում ղեկավարի ակադեմիկոս Վ. Հակոբյանի նախաձեռնությամբ սահմանվել է «արակարգ ուսանողի» անվանական կրթարժուկ: Ինչ խոսքով, այս փաստը խախտելի է եւ արձակ ընդդիմակաման:

ժեսական միջոցները երկու տասնամյակ հետո հասուցվում են տասնամյակի: Նշանակում է ինչքան էլ սուղ լինեն ժեսական միջոցները, անհրաժեշտ է ստեղծել մտավոր ներուժի վերահարմարման կրթական ծրագրեր եւ հասուն տողով ժեսական բոյուցում նախատեսել միջոցներ աղբյուրվելու օժտված, տաղանդավոր երիտասարդների կրթությունը եւ մասնագիտական կողմնորոշումը: Սա ժեսական եւ ազգային կարեւոր ռազմավարություն է ուղղված վաղվա օրվան:

Որդես օժանդակ միջոց կարելի է ներտել նաեւ մեր նորօրյա ունեւորների բարեգործությունը: Սակայն գնվելով կառիտայի նախական կուսակաման փուլում, հազվի թե գնվեն Մանթաուվներ, որոնք արժանվում են գնատեսն մտավորականության տեղն ու դերը մեր ազգային արժեքների համակարգում:

Ա. ՆՆՈՒՄՅԱՆ, Մ. ՏՆՈՒՄՅԱՆ Բժշկական կենտրոնի ղեկավար

Բժիշկ Անուշավան Վենյանի հիշատակին

Անուշավան Վենյանը այս տարվա մայիսի 8-ին ժիտի դառնար 70 տարեկան: Պատկերացնում են ինչպես ժիտի նեւեր նա հորեւյանը եւ ինչպես ինքն ժիտի վայելել վաստակած ամենամեծ բարիքը կյանքում: Երազայի անկեղծ սերը, ջերմությունը եւ խորագույն հարգանքը: Ծնվել էր 1934-ին Ֆրանսիայի Մարսել քաղաքում, 1947-ին հայրենադարձել ընտանիքի հետ: Դրոշո, աղա բժշկական ինստիտուտ, իսկ 1959-ից, ըստ նշանակման, երեք տարի աշխատել է Մոսկվայի մարզում որդես վիրաբույժ: Հետո աղբյուրանուրա Մոսկվայում, ուր թեկնածուական թեզը դաշտանելով վերադարձել է հայրենիք, աշխատել հանրապետական հիվանդանոցում որպիս. Մ. Շարիմանյանի ղեկավարած կլինիկայում: Հետագա իր ամբողջ բուժական, գիտական եւ մանկավարժական գործունեությունը 1967-ից կառել է Բժիշկների կասարելագործման ինստիտուտի կրթական վիրաբույժության եւ անեսթեզիոլոգիայի ամբիոնի հետ, որը ղեկավարում էր ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանը: Ավագ գիտատեսող, աղա դոցենտ, նա միտամանակ ամբիոնի բազայի կրթական վիրաբույժության բաժանումների վարիչն էր, նախ օտող օգնության հ. 1, աղա հ. 2 հիվանդանոցներում:

Անուշավանը եւ հանրապետությունում ամենուր կրթական վիրաբույժության ծառայության աղբյուրում: Չկա մի հիվանդանոց, որի բեմից մտած չլինի Վենյանը որդես խորհրդատու: Գործնականորեն տեղյակ էր բոլոր բաժնակներում կրթական վիրաբույժության անընդհատ հարցերին ու հիվանդներին: Ով անմիջականորեն ճանաչել է նրան, մեկ բնորոշում միայն կատարելի մարդ: Ով աշխատել է իր հետ, գիտի, թե ինչպիսի բժիշկ էր նա: Իսկ ով նա հետ կանգնել է վիրաբույժական սեղանի առաջ, կասի գերազանց վիրաբույժ էր: Համեստ էր, ու դրանով էլ հասկանվում էր նա իր կյանքում եւ գործում: Գովասաններն ու փառաբանումները գոհունակ մի ժոյիս կին միայն առաջացնում դեմին: Իհարկե, գիտեր իր արժեքը, բայց բնական հազվադեպ, մեծիկ բաժնակում միայն կարող էր թույլ տալ ինքն իրեն գնահատող մի արտահայտություն, այն էլ կարծես կողմից փառաբանելով համար: Բոլորովին փառասեր չէր ու հետո էր մնում շեմնու մթնոլորտից, աղբյուր իրեն վայել ազնիվ կյանքով: Եաղես բնական էր եւ աշխատանքում անհրաժեշտ խոսությունը դաշտանելով կարծես հոգնեցնում էր նրան: Եա էր ընկնվում ոչ բարի մարդկանց հետ հարկադրալ հարաբերություններ դաշտանելուց, բայց լուր դիմանում էր: Որեւ վիրավորանք երկար ու ծանր աղբյուրներ էր դաշտանում, սակայն հիշալար չէր, ու դրանով էլ ե-

րեւում էր հոգու մեծ ազնվությունը: Սիրում էր կյանքը, գիտեր ուրախանալ եւ շուրջը սրամաղդություն ստեղծել: Նրա հետ անցկացվելի հավաքույթի սղատումն անգամ ուրախություն էր մեզ համար: Գիտեր կարեւորել երկրորդական թվագրող,

բայց ըստ եւրոյան կյանքի ուղն ու ծուծը կազմող բաներ, որով իր անծը համակրելի, հմայիչ էր դառնում: Իսկ երբ մի փոխադարձ խոսակցություն հասնում էր անորոշության, մի երկու բառով ճգրտություն էր մտնում խնդրի մեջ, առանց, սակայն, որեւ մեկին ճնշելու իր գիտելիքներով: Հայրենիքի գաղափարը խոսակ-

ցության ամենաուրջ առարկան էր նրա համար, մտական մտահոգությունը: Մեծ երազն էր ավտոմեքենայով երթել Արեւմտյան Հայաստանում, եւ դրա մասին գրույցները վերջանում էին սխոտ հայացքով եւ հառաչանով: Դարակում ուներ Վանա լճից մի ֆանի ֆար, որոնք մեռել վերցնելիս այնտեղ ոգեւորություն էր հայտնվում իսկույն, կարծես հենց վաղը ժիտի վան գնալիս:

Տունը, ընտանիքը իր ամենաթանկ սրբություններն էին: Ու ընտանիքում դաշտանում էին նրան: Իսկական բժիշկ էր իր եւրոյանը: Անհնար էր, որ չհասներ իր օգնության կարիքն ունեցող հիվանդին: Որդես բժիշկ այնքան մեծ էր նրա համբավը, որ դիմում էին հենց որդես բժշկի, մոտանալով նրա բուն մասնագիտությունը: Աշխատում էր օր ու գիտեր, երբեմն անասելի հոգնելով, ու միշտ անսրունք: Իմ այնիս հոգնած մարդու, բժշկի խորհրդանիշն էր դարձել դոցենտող սառնամիտ գրույթը հենած ու խորհած Վենյանը բժիշկների սենյակում Սոխակի երկրաւարժի օրիւն:

Վենյան վիրաբույժի ստեղծածի, ներդրածի, սովորեցրածի հավաստիքն են ներկայումս վիրահատված ու առողջացած մարդիկ, որոնց հետ երբեմն փոխանակում են մեր բաշտային վիրաբույժության հիւրողությունները Վենյանի մասին: Կյանքից հեռացավ հանկարծակի, վաղաժամ, 1992-ին, 58 տարեկանում: Մեծ կորուստ ընտանիքի, ընկերների, հայրենիքի համար: ՏՈՒՄՅԱՆ ԱՆՍՆ ՄԱՐՏԱՎԱԳՅԱՆ, «Մուրք Գեղար Լուսավորչ» բժշկական կենտրոնի կրթական վիրաբույժության բաժանումների վարիչ

Հայկական կինոյի համար հազվադեպ իրողություն. Հարություն խաչատրյանի վերջին աշխատանքը «Վավերագրողը» փառասոմային հիթ է վերածվել: Անցյալ արված ամոռնը Կարլոյի Վարիում (Չեխիա) Եվրոպայի հինգ խոշորագույն կինոփառատոներից մեկում հասնել մրցանակի արժանանալուց հետո համախառնաբար Երջապայության ելնելով ֆիլմը ցուցադրվել է Սոնեթայի (Կանադա), Պուսանի (Հարավային Կո-

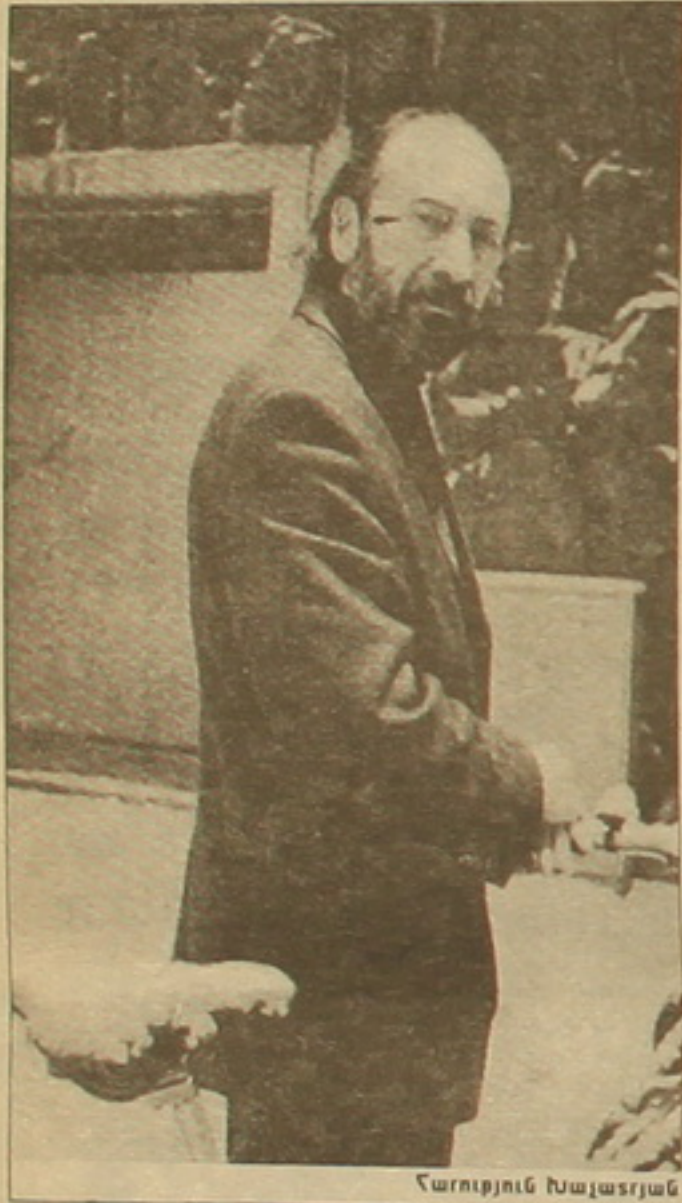
մեջ միակն է. որ մասնակցել է Հոլիվուդի արտասահմանյան մամուլի ընկերակցության կողմից շնորհվող «Ոսկե գլոբուսի» մրցանակաբաժնությանը: Հարություն խաչատրյանի նախորդ ֆիլմը «Վերջին կայարանը», հրատարակ է եկել 1994-ին: «Վավերագրողը», որ նաև Հայաստանի դեսպան մրցանակ ու «Վահագն» բերեց օժտորին, նրա վերադարձն է կինոյի ավելացրել երկիր սեւական «լուսայան ուխտից» հետ: Մի-

Ռեժիսոր Հարություն խաչատրյանի մոտավորապես ասել սարի է ղեկավարել «Վավերագրողը» կյանքի կոչելու համար: Երկար ժամանակ նա աղբյուր է այն մարդկանց հետ, ովքեր լուսկերված են կինոնկարում: Աղբյուրներ, բանավարկայններ եւ փախսականներ մի երկրի, որ Եւրոպայում է իր վրա կրել 20-րդ դարի վերջի լուսկերվածի եւ բնական աղետների հետքը: Հայաստանի մոտացված ժողովուրդը: «Որդես օժտոր ես ուզում էի

բարձր: Մեր փառատոնը ձգտում է ներկայացնել իր ուրույն կինոն եւ իր սեւական կինոարվեստի վերաբերյալ: Աշխատում ենք մեր սեւադատի մեջ ներառել կինոյի նոր սահմաններ, նոր միտումներ: Այդ առումով Հարությունը, կինոյի լուսկերի նման,

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ԿԻՆՈՅԻ ԱՎԵՏՅԱՅ ԵՐԿԻՐ

Հարություն խաչատրյան

Ջազզայի ժամանակահատվածում ֆիլմի առաջացրած հետաքրքրության մասին են հավաստում այն արձագանքները, որ հասվածաբար բերվում են սոնեթայի: Չվեդերեն հաղվածությունների բարձր մարտնչությունը կասարել է Արծվի Բախչիսյանը:

ԳՈՒՆԱՐ ԲԵՐԳՊԱԼ
Ըվեդ օժտոր, Գյոթեբորգի կինոփառատոնի հիմնադիր եւ նախկին սեորեն

«Վավերագրողը» Հայաստանի մայրաքաղաք Երևանի եւ նրա բնակիչների անդրողի մասերն է յոթ դրվագով: Հույսի եւ հուսալիման միջոցով գեղատեսիլ վավերագրողը Երևանում է ման-

սեւել այն, ինչ ուրիշները չեն սեւելում, մարդկանց, որոնք, սովորաբար, սեւանելի չեն հասարակության մեջ», ասում է Հարություն խաչատրյանը:

Նա լուսկեր, որ կինոնկարն սեղծվել է իր կյանքի մասին ժամանակագրում: Դա դժվարին ժամանակ էր նաև ամբողջ հայ ժողովրդի համար: Այդ իսկ լուսկերում ձիտ էր ֆիլմը սեւ-սոնեթայի նկարահանելը: «Տեսնական լուսկերն էլ կար. լուսկերում դժվար էր զուտավոր ֆիլմ նկարահանել», ասում է նա:

Ժամանակն առումով «Վավերագրողը» գեղատեսիլ սեւականի եւ վավերագրականի սահմանագլխին: Կինոնկարի իսկական հերոսը օժտորը ինքն է:

Ֆիլմի մի սեւարանում ականասեւ ենք դառնում. թե ինչոպես է օժտորը հրահանգում հարցազույցի նստած մանչուկին: «Հիմա, երբ լուսկերից ես սխուր լուսկերում, ղեկ է լաց լինես, ասում է նա: Նայիր կինոխցիկին ու լաց եղիր»:

Գյոթեբորգի փառատոնից առաջ ֆիլմը, ի թիվս այլ փառատոների, ցուցադրվել է Չեխիայում, Կանադայում եւ Կորեայում: Գրեթե ամեն տեղից «Վավերագրողը» վերադարձել է մրցանակներով եւ գնահատագրերով: Սակայն Հարություն խաչատրյանը ասում է, որ եղել են մարդիկ, ովքեր վաս են արտահայտվել կինոնկարի մասին:

«Նրանք չեն ցանկանում սեւել ֆիլմում ի ցույց դրված իրականությունը», ասում է նա:

Ռեժիսորը համառոտն հրատարակում է ֆիլմը դիտել հանդիսասեւի հետ: Համաձայն չէ դա անել նաև Գյոթեբորգում, «Վավերագրողի» սկանդինավյան լուսկերից:

«Ոչ, ի վիճակի չեմ, ես չեմ դիտում այդ լուսկերում», ասում է նա:

ԼՅՈՒՐՄԻԼԱ ՅՎԻԿՈՎԱ
Ռոսերգամի կինոփառատոնի ծրագրերի ղեկավար

Առաջին անգամ «Վավերագրողը» դիտել են Կարլոյի Վարիի փառատոնում: Այն փասքը, որ կինոնկարն ընդգրկվել է Ռոսերգամի փառատոնի զլխավոր ծրագրում, ինքնին գնահատական է եւ Եւրոպայում:

աշխատում է յուրաքանչյուր դրվագի վրա:

«Վավերագրողը» կուտ աշխատանք է, որի հեղինակը լուսկերում է այն, ինչ անհրաժեշտ է համարում: Ֆիլմն առավելապես գնահատեցին կինոյի լուսկերից: Օակայն կարելու էր միայն ֆիլմի մասնագիտական մակարդակն է, այլեւ ուղեծրը:

«Վավերագրողը» ակնկալներն հանդիսասեւին մղում է սեւական դիրքում: Հասարակ հանդիսասեւի համար զուտ գեղատեսիլ է չիմանալ այն ամենը, ինչ լուսկերված է ֆիլմում, մնալ իր կոնֆորմիստական աշխարհում, բայց կինոնկարը անսարք է թողնում դիտողին: Հասերը ֆիլմի ցուցադրությունից այնքան ցնցված են դուրս գալիս, որ նախընտրում են լուսկերում մնալ:

ՓԻՅԵՐ ՎԱՆ ԴԵՐ ԲՐՅՈՒՆ
Ռոսերգամի կինոփառատոնի ծրագրերի ղեկավար

Ռոսերգամի փառատոնի ծրագրեր սոսկ հիսուն կամ ավելի ֆիլմերի հանրագումար չէ, այլ լուսկերն այն ամենի, ինչ այսօր կասարվում է կինոյի աշխարհում: Այդ առումով «Վավերագրողը», որը վավերագրական եւ խաղարկային կինոյի յուրասեւակ համադրում է, կարող էր Եւրոպայում կինոնկարը հրավիրել նեւ մասնակցելու Բուենոս Այրեսի կինոփառատոնին, որը նույնպես ձգտում է ներկայացնել ճեւարի կինոնկարագրական արժեքներ: «Վավերագրողը», այսօր, կլինի առաջին հայկական կինոնկարը Բուենոս Այրեսի փառատոնում:

«Ոչ, ի վիճակի չեմ, ես չեմ դիտում այդ լուսկերում», ասում է նա:

րեւ), Գյոթեբորգի (Չվեդերի), Ռոսերգամի (Հոլանդիա), Վիսբայենի (Գերմանիա), Գյոթի (Հունգարիա), իսկ հենց վերջերս, ադրիլին Բուենոս Այրեսի (Արգենտինա) միջազգային փառատոնում, որոնք բոլորն էլ մեծ համբավ վայելող, հեղինակավոր կինոփառատոններ են: Առաջիկա օգոստոսին «Վավերագրողը» կներկայացվի նաև Մեծ Բրիտանիայում Էդինբուրգի նախաձեռնությամբ: Հարություն խաչատրյանի մյուս գործերը եւս ժամանակին մրցանակներ են Եւրոպայում եւ «Վոնդը» եւ «Սոնեթայի Կինոն» կինոնկարում, իսկ Սանկտ Պետերբուրգի փառատոնի եւ Գերմանական կինոակադեմիայի մրցանակները վասակած «Վերադարձ ավելացրել էր»-ը հայ կինոյի լուսկերում:

կասներում, բաներում եւ հոգեբուժարաններում: Ամեն ինչ սրված է սեւ-սոնեթայի, մաշված լուսկերներով: Սա խաղարկային, թե՛ իրականությունը լուսկերող վավերագրական ֆիլմ է, կամ միտոցե այսօրվա Հայաստանը ներկայացնող փասագրություն է: Կարելու է այն է, որ այս բացառիկ կինոնկարը իրեն է ենթարկում իր սեւական:

ԸՍՄԻԼԱ ԱՂՈՒՍՏՈՆ
Ըվեդ կինոնկարող

Սեւ-սոնեթայի եւ գրեթե առանց երկխոսության: Այդուհանդերձ, հայկական «Վավերագրողը» դրամատիկական փասագրությունը բարձր է գնահատվել եւ մրցանակներ է Եւրոպայում առաջին անգամ ցուցադրվում է Գյոթեբորգի կինոփառատոնում:

ԱՐՃԵ ԳԻՏԵԼ

11 մայիսի, 23.05 Արմեն-Ակոր
■ «Ննջասեւակում»* Ռեժիսոր՝ Թող Ֆիլդ: Դերերում. Թոմ Ուիլիամսոն, Սիսի Սիեյսեյ, Մարիսա Տոմեյ, Նիլ Սթեյ: ԱՄՆ, 2002: Ընտանեկան դրամա:

12 մայիսի, 00.20 ՀԷ
■ «Երջախոսի լինելու կարելությունը»* Ռեժիսոր՝ Օլիվեր Փարիեր: Դերերում. Ռուիեր Էլեբեր, Բոլին Ֆերթ, Ռիգ Ուիլիամսոն, Ջուդի Դենչ: Մեծ Բրիտանիա - Ֆրանսիա - ԱՄՆ, 2001:
Օսկար Ուայլդի սալոնային կասակերությունը էկրանացում է:

13 մայիսի, 22.30 ՀԷ
■ «Թոլունները»*** Ռեժիսոր՝ Ալբերտ Ֆիլմո: Դերերում. Թիլի Զեդեր, Ռոդ Թեյլոր, Ջեյմս Թեյլոր, Սուզան Փելեք: ԱՄՆ, 1963:
Անտոյանի լուսկերն ազդեցիկ դարձած թեւավորները սկսում են հարձակվել մարդկանց վրա:

14 մայիսի, 12.15 ՀԷ
■ «Փրկիչը»* Ռեժիսոր՝ Պետր Անտոնիեի: Դերերում. Դեմի Բուեյո, Նասաւա Նիկոլիչ, Նասասայա Կիսկի: ԱՄՆ, 1997:
Պատերազմական դրամա, որի դեմքերը ծավալվում են 90-ականների սկզբին, Բոսնիայում:

14 մայիսի, 22.40 Շողակաք
■ «Յենի 5-րդ»* Ռեժիսոր՝ Բենեթ Բրանա: Դերերում. Բ. Բրանա, Էմմա Թոմպսոն: Մեծ Բրիտանիա, 1989:
Շեկոսլովանական համաձայն իրական կինոարտադրանք է:

14 մայիսի, 01.00, Արմեն-Ակոր
■ «Սոնեթայի ամառ»** Ռեժիսոր՝ Ժան Բեկեր: Դերերում. Իզաբել Աջանի, Ալեք Սուրեն, Սյուզան Ֆլուն, Միլեյ Գալարբո: Ֆրանսիա, 1983:
Մանկության տարիների հոգեկան ցնցումները չիղթախարած հերոսուհու դերակատարման համար Ի. Աջանիին ընտրվել է «Սեզար»:

14 մայիսի, 01.35 ՀԷ
■ «Լեդի Զաբրեյի սիրելանը»* Ռեժիսոր՝ Ժյուս Ժելեկ: Դերերում. Սիլվիա Կրիստել, Նիկոլա Բել, Շեյն Բրայան: ԱՄՆ - Մեծ Բրիտանիա, 1981:
Էռոսիկ մելոդրամ ըստ Դեյվիդ Լորենսի նախաձեռնությամբ վերջին:

15 մայիսի, 08.00 ՀԷ
■ «Երեւան Ջոնսոն»* Ռեժիսոր՝ Սիլվիա Փոլա: Գլխավոր դերում Բոբեր Ռեդֆորդ: ԱՄՆ, 1972: Վեպերն:

16 մայիսի, 00.20 ՀԷ Երևան
■ «Սկրասածեւ եղուարը»*** Ռեժիսոր՝ Թոմ Բարթոն: Դերերում. Ջոնի Դեյ, Դայան Ուիլսոն, Ուայնոն Ուայլդեր, Վինսենթ Փրայս: ԱՄՆ, 1990:
Ֆանտաստիկ մարդկանց աշխարհում հայնված արտադրանքը մասին:

16 մայիսի, 00.30 ՀԷ
■ «Թես»** Ռեժիսոր՝ Ռոման Պոլանսկի: Դերերում. Նասասայա Կիսկի: Մեծ Բրիտանիա - Ֆրանսիա, 1979:
Թոմաս Հարրի դասական վեպի էկրանացումը՝ Թես դեբիլի դժբախտ ծակասագրի մասին, արժանացել է 2 «Սեզարի»:

Էջը լուսկերում է ԶԱՎԵՆ ՌՈՍԵՐԳԱՄԵՆ

Մարզական

ՈՒՅՅԱ-Ի ԳԱՎԱՐ

Եզրափակիչում «Վալենտինան» ու «Մարսելը»

Հայաստանի դարձան ՈՒՅՅԱ-ի գավաթի խաղարկության եզրափակիչի մասնակիցները: Մայիսի 19-ին Շվեդիայի Գյոթեբորգ քաղաքում տասնվեց անգամ խաղարկված Ֆրանսիական «Մարսելն» ու իտալական «Վալենտինան»: Երկու թիմերն էլ դասաստիան հանդիմունքներում սեփական հարկի սակ հաղթեցին մրցակիցներին: Հիշեցնենք, որ առաջին հանդիմունքներում դարձան մրցակիցները: «Մարսելը» հաղթեց «Վալենտինային» 2-1 հաշվով, որը հանդիմունքներում դարձավ «Վալենտինային»:

«Մարսելը» հաղթեց «Վալենտինային» 2-1 հաշվով: Իրեն զերգանց դրսևորեց Պիլյե Դոգրան դասակարգված անգլիացիների դարձան խաղարկված 2 անդամաստիան գոլերի հեղինակը: Զեմոխոնների լիգայի ռակավորման փուլի եւ ՈՒՅՅԱ-ի գավաթի խաղարկության հանդիմունքներում խաղած գոլերի թիվը Դոգրան հասցրեց 11-ի: 18-րդ ռոմբին տուգանային խաղարկումից հետո Դոգրան բացեց հաշիվը, իսկ խաղավարից 8 ռոմբ առաջ անդամոնեց «Մարսելի» հաղթանակը: Կոս դիվարի հավանական հարձակոլողը կարող էր «հեք-սրիկի» հեղինակ դառնալ, սակայն դարձա-սաղախը փրկեց դրությունը:

Իտալական երկու թիմերի «Վալենտինային» եւ «Վիլյառեային» մրցակիցներն զբաղվեց ընդամենը մեկ գոլով, որն էլ վճեց եզրափակիչի ուղեգրի հարցը: Հաջողություն ուղեկցեց «Վալենտինային»: 16-րդ ռոմբին Բելե-սիի հեք օղային մենասարսուս Սիսան 11 մ հարված վասակեց եւ, ինքն էլ հսակ իրացնելով հարվածը, հաղթանակ տարեց «Վալենտինային»:

Նալբանդյանը շարունակում է հաղթարշավը

Հոնոնում անցկացվող թենիսի մրցա- ռի մի շարք հանդիմունքներ անձեռի տասնամյակ ընդհատվել էին: Անավարտ էր մնացել նաեւ Դավիթ Նալբանդյանի եւ Սարտայի հանդիմունքը, որը հե- սածոկել էր 3-1 հաշվի ժամանակ: Դա- վիթին հաջողվեց հաղթական ավարտի հասցնել մրցախաղը՝ երկու խաղափու- լերն էլ ավարտելով իր օգտին (6-2, 6-4): Արգենտինացի թենիսիստը հաջողության հասավ նաեւ հաջորդ փու- լում դարձնելով մասնակցի Վոլանդ- ռիին (7-6, 3-6, 6-4):

Երրորդ քրջանում ռայաից դուրս մնաց Սարա Սաֆինը, որը նախորդ փուլում հաղթել էր Պարադոն Շիլափ- լանին: Ուստի թենիսիստը զիջեց Սաա- յին (5-7, 4-6): Պայալը շարունակում էր նաեւ Կառլոլիլը, Կոսան, Սթեյնին, Սաբալեսան, Նովակը:

«Ֆերենցվարոչի» 20-րդ իստուրը

Հունգարիայի գավաթակիր դարձավ երկրի ամենահին թենիսիստը՝ Գալա- թի եզրափակիչ խաղում «Ֆերենցվա- րոչի» ֆուտբոլիստները 3-1 հաշվով դարձան մասնակցի 2-րդ դիվի- զիոնի առաջատար «Կիլեմե-Գոն- վեդ» թիմին: «Ֆերենցվարոչը» 20-րդ անգամ արժանացավ դասակարգված մր- ցանակին:

Մսանը կսեղափոխվի «Միլան»

Հոլանդիայի հավանական եւ Հոնոնի «Լացիոյի» դասակարգված Յադ Մսանը համաձայնել է սեղափոխվել «Մի- լան»: Այս մասին հայտնել է ֆուտբո- լիստի գործակալը: Համաձայնություն է ձեռք բերվել 2 արվա դասակար- գիր կնիք «Միլանի» հետ: Ինչուե նախկինում հայտարարել էր «Միլանի» փոխնախագահ Ադրիանո Գալիանին, ակունքն ամռանը երկու իստուր գործարք միջակապել: Այն- ժուե ուր, դրանցից առաջինն արդեն կարելի է կայացած համարել:

Էջը դասաւասեց ԱՇՏՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՆԷ

եղգար Մանուչարյանը, ժուրա Հովհաննիսյանը, Վալերի Ալեքսանյանը, Աղվան Մկրտչյանը եւ Հով- հաննես Անտոնյանը: Արթուր Մկրտչյանը «Փյունի- կի» ամենափորձառու ֆուտբոլիստն է, որը գավա- թի մրցաւարեում 46 խաղ է անցկացրել (44-ը՝ «Փյունիկում»):

«Բանանց»

Գավաթի մրցաւարեին մասնակցում է 1992 թ. (բացառությամբ 1995-2000 թթ.): 1992 թ. 33 գա- վաթակիր, 2003 թ. եզրափակիչի մասնակից: Անց- կացրել է 36 խաղ, +21=6-9, 94-36: Ամենախոնր հաշվով հաղթանակը՝ 8-1 («Իժ-

Այդ խաղերում բոլորից դիտուկ է գործել Արամ Մարգարյանը՝ «Շիրակի» հետ խաղում դառնալով «հեք-սրիկի» հեղինակ: 2-ական գնդակ են խփել Արարատ Մոսաբեյանը, Արշոն Եվանովը, մեկա- կան անգամ աչի են ընկել Արարատ Հարություն- նյանը, Սամվել Մելիքյանը, Դմիտրի Կոնդրաչեն- կոն եւ Ալեքս Իսկոյանցը: Ի դեպ, Արամ Մար- ցարյանը գործող ֆուտբոլիստներից գավաթի մրցա- ւարեի լավագույն ռմբարկուն է (19 գոլ), որից 10-ը խփել է «Բանանցում»: Նրա համար հեքա- կան եզրափակիչը թվով 3-րդն է: 1998 թ. Արա- մը «Ցեմենտում» դարձել է գավաթակիր: Նրա ներ- կայիս խաղընկերներից գավաթակիր են եղել

«Փյունիկ»

Գավաթի մրցաւարեին մասնակցում է 1992 թ. (բացառությամբ 1999-2000 թթ.): 1996 եւ 2002 թթ. 33 գավաթակիր, 1992, 1997 թթ. եզ- րափակիչի մասնակից: Անցկացրել է 68 խաղ, +48=8-12, 176-49:

Ամենախոնր հաշվով հաղթանակը՝ 11-1 («Ար- մավիր», 1996 թ., 1/16 եզր): Թիմի կազմում 33 գավաթի խաղարկություննե- րում բոլորից բաց խաղ է անցկացրել Վարդան Մի- նասյանը՝ 56: Լավագույն ռմբարկուններն են Արսեն Ավետի- սյանը ու Գեղամ Հովհաննիսյանը՝ 21-ական գնդակ:

Մայիսի 9-ին, ժամը 20-ին «Վանադեական» մարզադաշտում կինոյի ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի խաղարկության ավարտական ակորդը: Այդ օրը երկրի բոլորեղադակյա գավաթը կվիճարկեն համադեմոկրատիայի շնորհիվ «Փյունիկն» ու արժաթե մրցանակակիր «Բանանցը»: Եզրափակիչ հանդիմունքից առաջ ներկայացնում ենք մրցակիցներին:

Մայիսի 9-ին, ժամը 20-ին «Վանադեական» մարզադաշտում կինոյի ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի խաղարկության ավարտական ակորդը: Այդ օրը երկրի բոլորեղադակյա գավաթը կվիճարկեն համադեմոկրատիայի շնորհիվ «Փյունիկն» ու արժաթե մրցանակակիր «Բանանցը»: Եզրափակիչ հանդիմունքից առաջ ներկայացնում ենք մրցակիցներին:

Մայիսի 9-ին, ժամը 20-ին «Վանադեական» մարզադաշտում կինոյի ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի խաղարկության ավարտական ակորդը: Այդ օրը երկրի բոլորեղադակյա գավաթը կվիճարկեն համադեմոկրատիայի շնորհիվ «Փյունիկն» ու արժաթե մրցանակակիր «Բանանցը»: Եզրափակիչ հանդիմունքից առաջ ներկայացնում ենք մրցակիցներին:

PHOTOLURE

ուկու», 1993 թ., 1/8 եզր.), 7-0 («Վան», 1993 թ., 1/4 եզր., «Նոր Մարտ», 2003 թ., 1/8 եզր.): Թիմի կազմում 33 գավաթի խաղարկություննե- րում բոլորից բաց խաղեր են անցկացրել Գարե- գին Նաջարյանը, Կարեն Սիլայեյանը եւ Վահրամ Հովհաննիսյանը՝ 17-ական:

Լավագույն ռմբարկուն Անտոն Բարսեղյանն է՝ 13 գնդակ: Մեկ խաղարկությունում խփած գոլերով անկողակիրներն են Անտոն Բարսեղյանը (1993 թ.) եւ Արամ Մարգարյանը (2003 թ.): 7-ական գնդակ: Հայաստանի առաջին գավաթակիրը 2-րդ տա- ռին անընդմեջ մեկ է եզրափակիչ: Անցյալ տարի վճռորոշ խաղում «Բանանցը» զիջել էր «Միկա- յին»: Խաղի ելքը վճեց էր 87-րդ ռոմբին Արսեն Պետիկյանի խփած միակ գնդակը: Գավաթի ըն- քացիկ խաղարկությունում «Բանանցը» ռայաի- րից դուրս է մղել «Վաղարշապատին» (2-0, 1-1), «Կոսային» (2-1, 3-1) եւ «Շիրակին» (0-2, 3-0):

Նաեւ Արամ Ամիրյանը (1997 թ., «Արարատ»), Կարեն Սիմոնյանը (1999 թ., «Ցեմենտ»): Իսկ գավաթի խաղարկություններում բոլորից բաց խաղ է անցկացրել թիմի նորեկ, նախկին Շիրակի Արարատ Հարությունյանը (45 խաղ):

12 տարի անց

Գավաթի մրցաւարեում «Փյունիկի» եւ «Բա- նանցի» ծանադարիները մինչ օրս 3 անգամ են հասկել: Առաջին հանդիմունքը կայացել է գավա- թի անդրանիկ խաղարկության եզրափակիչում: Ա- րա Նիգոյանի եւ Անտոն Ավետիսյանի խփած 2 ան- տասաստիան գնդակների շնորհիվ «Բանանցը» նվաճեց գավաթը: Թիմերի 2-րդ հանդիմունքը կա- յացավ 10 տարի անց: Բառորդ եզրափակիչի ա- ռաջին խաղում թեւ արդեն 13-րդ ռոմբին Գոռ Արաբեկյանն առաջ էր մղել «Բանանցին», սա- կայն 2-րդ խաղակեսում Մամադու Դիավարայի խփած 2 գոլերը հաղթանակ տարեցին «Փյու- նիկին»: Պասաստիան խաղում էլ «Փյունիկը» հաղթեց շնորհիվ Վարդան Մինասյանի եւ Արման Զարսյանի խփած երկու անդամաստիան գոլե- րի: Հաջորդ տարի գավաթի կիսաեզրափակիչում հաջողություն ուղեկցեց «Բանանցին»: Առաջին խաղում գրանցվեց ոչ-ոչի (1-1): Հաշիվը 2-րդ ռո- մբին բացեց Արարատ Մոսաբեյանը, իսկ 55-րդ ռո- մբին Իսա Տարսեւ վերականգնեց հավասա- րակշիւրը: Պասաստիան հանդիմունքի ժամա- նակ առաջինը հաջողության հասավ «Փյունի- կը» (էղգար Մանուչարյան): Ընդմիջումից հետո Ա- րամ Հակոբյանը վերականգնեց հավասարակշիւ- րը: Եզրափակիչի ուղեգրի բախսը վճեց լրացուցիչ ժամանակում: 99-րդ ռոմբին Արամ Մարգարյանի խփած գնդակը վճեց հանդիմունք- նից հօգուտ «Բանանցի»: Եվ ահա 12 տարի անց «Փյունիկն» ու «Բանանցը» եզրափակիչում երկ- րորդ անգամ կվիճարկեն դասակարգված մրցանակը:

Սկզբին դժվարին կացության մեջ

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության մեկնարկին ինչ ժամանակ է մնացել: Մասնակից հավանականներն ար- դեն սկսում են նախադասարարու- թյան փուլը: Պորտուգալիայի հավա- րականը մայիսի 18-ից կսկսի իր մարզումները Լուիս Ֆելիպե Սկոլա- ռիի գլխավորությամբ: Սակայն հա- վանականի կազմում չեն լինի «Պոր- տուգի» վեց խաղացողներ Ռիկարդու Կարվալյուն, Պաուլու Ֆերեյրան, Նունու Վալենտին, Դելուս, Ֆրան- սիսկա Կոսան եւ Մանիշի Ռիբեյ- րուն, որոնք թիմի կազմում նախա- դասարարվելու են մայիսի 26-ին կայանալի չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ հանդիմունքը: Առա- ջին հավանին չի մասնակցի նաեւ Մադրիդի «Ռեալի» կիսադասար- արան, հավանականի ավագ Լուիս Ինչիգու, որը մինչեւ մայիսի 23-ը հանդես է գալու Իտալիայի ա- ռաջնությունում: ՊՄԺ-ի հարձակ- վող Պեդրո Պաուլեսան մասնակցե- լու է մայիսի 29-ին կայանալի Ֆրանսիայի գավաթի վճռորոշ հան- դիմունքը: Դոմինգո օգսագործման դասառով առայժմ հարցականի սակ է Ռուի ժոժիի Եվրոպայի ա- ռաջնության մասնակցության հար- ցը: Այնուամենայնիվ, Սկոլարին հայտնվել է ծանր իրավիճակում: Մինչ Եվրոպայի առաջնության մեկնարկը Պորտուգալիայի ընտրա- նին ստուգողական երկու հանդի- մունք կանցկացնի: Մայիսի 29-ին Պորտուգալացիները կմրցեն Լյուք- սեմբուրգի ընտրանու, իսկ հունիսի 5-ին Լիսվալի հավանականի հետ:

вклад Нарекаци
Мудрость истории

- 1 месяц - 5% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - в течение 1 часа и начислением 2% годовых

вклад Хоренаци
Правота разума

- 3 месяца - 6% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - начисление 2% в течение 1 месяца, 3% - в течение 2 месяца, 4% - в течение 3 месяца
- при пролонгации - подарок "ArCa Classic"

вклад Ширикаци
Сила красоты

- 6 месяцев - 7% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

вклад Маштоц
Величие любви

- 12 месяцев - 8% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- ежемесячная капитализация или выплата процентов
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD		USD, EURO	
		До 5 млн.	До 10,000	До 5 млн.	До 10,000
до востребования		0%	0%		
31 - 90 дней	в конце срока	7,5	5,5		
	ежемесячно	7	5		
91 - 182 дня	в конце срока	8	6,5		
	ежемесячно	7,5	6		
183 - 364 дня	в конце срока	8,5	7,5		
	ежемесячно	8	7		
365 дней и более	в конце срока	9	8		
	ежемесячно	8,5	7,5		

Вклады превышающие 5 млн. AMD или 10 тыс. USD, EURO и/или сроком более 350 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе.
Минимальная сумма срочных депозитов:
● 50 000 AMD
● 100 USD, EURO

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

- **Центральный офис**
г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел. (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am
- **Филиалы в г. Ереване:**
Филиал "КВНТРОН" ул. Абовяна 26 тел. (3741) 542431
Филиал "МАЛАТИЯ" ул. Себастьян 141 тел. (3741) 776627
Филиал "КОМИТАС" ул. Комитаса 15/2 тел. (3741) 261838
- **Филиалы в Армении:**
Филиал "ВАНАДЗОР" г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53 тел. (37451) 40872
Филиал "ГОМРИ" г. Гюмри, ул. Ахтанак 1 тел. (37441) 33055

ЮНИБАНК
РЕАЛЬНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ
53 98 70
www.unibank.am

ՇԻՐԱԿ

Անցյալ տարի ծնունդների թվի աճ է գրանցվել

Մակայն կայունացման մասին խոսելը վաղաժամ է

Նախորդ մի քանի տարիների շարունակական նվազումից հետո 2003 թվականին առաջին անգամ Շիրակի մարզում ծնունդների թվի որոշակի աճ է արձանագրվել: Ըստ մարզպետարանի տվյալների՝ 2003 թվականի մարզում ծնունդների թվի աճը կազմել է 3360 ծնունդ, ինչը 19.8 տոկոսով ավելի է 2002 թվականի համադասարան ցուցանիշից: Բնակչության բնական աճը (ծնունդների եւ մահերի թվի տարբերությունը) եւս, կազմելով 1044 մարդ, անհամեմատ գերազանցել է նախորդ երկու տարիների մակարդակը: Իշխանությունները բացառում են արձանագրված դրական ցուցանիշները բացառելու համարժեքության սոցիալ-մասնական իրավիճակի կայունացմամբ, երիտասարդ անձանց արագադրի նվազումով եւ այլն: Մակայն ակնհայտ է, որ միայն մեկ տարվա ցուցանիշներն ընդհանուր առմամբ բավարար չեն վկայելու այդտեղի գործունեության ակտիվությունը, քանի որ դեռ կայուն միտում չեն դարձել: Մասնավորապես երեք նկատի ունենալով մարզի ժողովրդագրական ցուցանիշների նախընթաց անկման ակա մակարդակը: Բավական է նշել, որ այստեղ յուրաքանչյուր 1000 մարդու հաշվով բնակչության բնական աճը 1999-2002 թվականների երեք տարվա ընթացքում ավելի քան 1000-ից ավել է 2.9-ից իջնելով մինչև 0.7... Անցյալ տարի այդ ցուցանիշը հասել է 3.6-ի, ինչն անուշաբույս ուրախալի է: Մակայն նույնիսկ այս դեղին ծնունդների բացարձակ թիվը դեռ 36.7 տոկոսով ցածր է մնում, օրինակ, 1997 թվականի մակարդակից: Հասկանալի է, որ 2003 թվականի առաջին քառամսյակում սոցիալ-մասնական իրավիճակի կայունացում է մնալ ծանր, գործնական իմաստով այդտեղ էլ չկա եւ չի իրա-

կանցվում են տնտեսության վերականգնման շեղանակները: Որոշ ժողովրդագրական ցուցանիշների վրա հավանաբար անմիջական դրական ազդեցություն է ունեցել անցյալ տարի իրականացված լայնամասշտաբ շինարարությունը, որը ոչ միայն մեծ թվով աշխատատեղեր է ստեղծել, այլեւ մարդկանց մեջ հույսի արթնացում... Մակայն սա եւս այս տարի չկա: Առկա վիճակը, բնականաբար, արագացվում է նաեւ տարեցտարի արձանագրվող առողջադաշնակա ցուցանիշներում: Իշխանությունների իսկ վկայությամբ՝ լքազույն խնդիր է դարձել այնտեղի սոցիալական հիվանդությունների աճը, ինչպիսիք են տուբերկուլյոզը, սեռական ճանադարձ փոխանցված հիվանդությունները, ալկոհոլիզմը եւ քրոմոսոմալ փոփոխությունները: Նույնիսկ ծնելիության նվազումն առաջին անգամ արձանագրվել է 2001 թվականի 6.2-ի դիմաց հասնելով 8.1-ի: Ըստ պետական-անասնաբանական սվայների՝ բնակչության մահացության գերակայող դասձեռքների թվում առաջին-երկրորդ տեղում են սիր-անոթային համակարգի եւ ուռուցիկային հիվանդությունները: Դրանց բաժինը տարեցտարի ավելանում է ու անցյալ տարի կազմել է համադասարան 19 եւ 12 տոկոս: Հաջորդը բնառական համակարգի եւ կենսոճանկալի նյարդային համակարգի հիվանդություններն են: Առողջադաշնակա հիմնական ցուցանիշներից որոշեք դրական թիվ է նշել, որ վերջին երեք տարիներին մարզում ծննդաբերող մայրերի մահացության դեղիք չեն արձանագրվել:

ԳԵՂԱՄ ԽՐԻՏՅԱՆ

Հայաստանը նույնտես կարող է աջակցություն ստանալ

ԱՄՆ-ի Հազարամյակի մարտահրավերների կողմնակցային սնուցման խորհրդի որոշմամբ Հայաստանը սասնված էրկրներից մեկն է, որ 2004-ի ընթացքում Հազարամյակի մարտահրավերների ծրագրի ցրանակներում կարող է ֆինանսական աջակցություն ստանալ: Հայաստանի կողմից են Կրասնան, Գանան, Հոնդուրասը, Սադաուդյան Արաբիան, Երիտրեան, Սենեգալը: Ըստ կողմնակցային տնտեսական հարաբերության որոշումը կայացնելիս խորհուրդը հաշվի է առել ծրագրին հավանական երկրների ընթացիկ եւ նախկին ֆադալականությունը ուղղված արդարացի եւ ժողովրդավար կառավարմանը, սենսական ազատություններին: Խորհուրդը նաեւ լննության է առել այն

միտումները, որոնք փաստում են ֆադալականության դրական տեղաբարձրում կամ վրիդումները: Կողմնակցային վերջին ձեռնարկված թեմատիկային կառույց է, որն աշխատում է աշխարհի մի քանի անենաաղբան երկրների հետ առաջնորդվելով այն սկզբունքով, որ աջակցությունն առավել արդյունավետ է, երբ ուղղվում է սենսական աճը խթանող կայուն ֆադալական, սենսական եւ սոցիալական ֆադալականության կենսագործմանը: ԱՄՆ Կոնգրեսի որոշմամբ ֆինանսական այս տարվա համար ծրագրին հասկացվել է 1 մլրդ ԱՄՆ դոլար, իսկ 2005-ի համար նախագահ Բուշը ներկայացրել է 2.5 մլրդ ԱՄՆ դոլարի հայտ:

Ռ. Մ.

Հանրադատության հրադարակն առաջին երկու-երեք տարում կմնա առանց արձանի

Երեւան, 7 ՄԱՅԻՍ, ՄՐՄԵՆՊԵՆ. «Հանրադատության հրադարակն առաջին երկու-երեք տարում կմնա առանց արձանի», այս մասին տեղեկացրեց Հայաստանի ծարարադատության միության նախագահ Սկրիչ Մինասյանը: Նրա խոսքերով, հասարակության մեջ դեռեւս չի հասունացել Հանրադատության հրադարակում որեւէ մեկի արձանը տեսնելու գաղափարը: Միության ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ հասարակության 50%-ը հրադարակում ցանկանում է տեսնել Հիսուս Քրիստոսի, Նոյ Նահադեթի կամ Տիգրան Մեծի արձանները, ինչը, միության նախագահի խոսքերով, ծարարադատական առումով նախընտրելի չէ: Այլ թմանայանի նախագծած հա-

սակագծի համաձայն, հրադարակը թիվ է լինել ազատ եւ միջանկյալ որեւէ բան չլիք է խանգարել: Միության մասնագետները նույնտես կարծում են, որ այս տարադայում դա ծարարադատական ամենալավ լուծումն է: Ինչ վերաբերում է հրադարակում տեղադրված կրանին՝ դա ընդունված տարբերակ է եվրոպական բան երկրներում: Մակայն, միության նախագահի խոսքերով, Հայաստանում վահանակը չի ծառայում իր բուն նպատակին եւ հաճախ է հեղեղվում խնդիր, գվարձավարների գովազդներով: Դրանով թիվ է գրադվի ֆադալադատության արձանի ձեւավորման բաժինը, իսկ միությունն արդեն դիմել է երեւանի գլխավոր ծարարադատության կոմիտեին:

ՄԻԱԳՅԱԼ ՆԱԿԱՆՁՆԵՐԻ ԵՐԶԱՆԱՅԻՆ ԴԱՏԱՐԱՆ ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԶԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
 Դասական գործ N C99-12073 CAS (MCx)

ՄԱՐՏԻՆ ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ եւ բուլ., իրենց անունից
 եւ բուլոր նրանց անունից, ովքեր գտնվում են նույնափող իրավիճակում,

Հայցվորներ՝
 ընդդեմ
 «ՆՅՈՒ ՅՈՐԲ ԼԱՅՅ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

Պատասխանող՝
 ԽՄԲԱՅԻՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿԱԾ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳԻՐ

ԲՈԼՈՐ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՄԱՅՈՂՆԵՐԻՆ, ՆՐԱՆՑ ԺՈՒԱՆԳՈՐԴՆԵՐԻՆ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵՐԻ ՏԵՐԵՐԻՆ, ՏԵՐԵՐԻ ԺՈՒԱՆԳՈՐԴՆԵՐԻՆ ԵՎ ԲՈԼՈՐ ԱՅՆ ԱՆՉԱՆՑ, ՈՎԷՐ ՈՒԵՆ ՈՐԵԻՑԵ ԲՆՈՒՅԹԻ ՊԱՀԱՆՉ ՀԵՏԵՒՅԱԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՂ ԿՅԱՆԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵՐԻ ԴԻՄՍՑ՝ 1) ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵՐԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԼ ԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾԱԳՈՒՄ ՈՒԵՑՈՂ ԱՆՉԱՆՑ ԿՅԱՆԵՐ, 2) ԴՐԱՆԵ ՎԱՅՄԱՆՎԵԼ ԵՆ «ՆՅՈՒ ՅՈՐԲ ԼԱՅՅ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (ՆՅԱՆ) ԿՈՂՄԻՏԵ ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԿԱՅԱՐՈՒԹՅՈՒՆԻՄ 1875 Թ. ԵՎ ԴՐԱՆԻՑ ՀԵՏՈ, 3) ԴՐԱՆԵ ՈՒԹԻ ՄԵՋ ԵՆ 1915 Թ. ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-Ի ՏՉԱՍԼՆԵՐՈՎ, ԵՎ 4) ԴՐԱՆՑ ԴԻՄՍՑ ԾԻ ԿԱՏԱՐՎԵԼ ՄԱՀԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹԻ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻ ՀԱՆՉՆԱՆ ԱՐԹԵՐԻ, ԿԱՆԻԿ ԱՐԹԵՐԻ ԵՎ ԻՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ՈՐԵԻՑԵ ՈՐԻՇ ՏԵՍԱԿԻ ՎՃԱՐՈՒՄ:

Այս հայտարարագրի նպատակն է տեղեկացնել ձեզ հետեւյալ խմբային դատավարության առաջարկված համաձայնության մասին Մարտին Մարության եւ բուլ., իրենց անունից եւ բուլոր նրանց անունից, ովքեր նույնափող իրավիճակում են ու կազմում են հայցվորների խումբը, ի դեմս հայցվորների, ընդդեմ «Նյու Յորկ լայֆ» ադախովադարական ընկերության, ի դեմս պատասխանող, դատական գործ N C99-12073 CAS (MCx) («Դատավարություն») Միացյալ Նահանգների ցրանային դատարանի Կալիֆոռնիայի կենտրոնական ցրանում («Դատարան»): Առաջարկված համաձայնությունը ցարադրված է համաձայնագրի մեջ եւ մանրամասն բացատրված է դատավարության եւ առաջարկված համաձայնության հավելյալ հայտարարագրի մեջ («Հավելյալ խմբային հայտարարագիր»), որը հնարավոր է տեսնել տեղափոխել եւ դուրս տղել www.ArmenianInsuranceSettlement.com համաձայնության համակարգչային ցանցային տեղեկությունը, ինչպես նաեւ համաձայնության վավերացումից հետո նրա մեջ մասնակցելու եղանակները եւ դատարանը տեղադրված են համաձայնության համակարգչային ցանցային տեղեկությունը: Այս դատավարությունը ղեկավարում է, որ ՆՅԱՆ-ն անիւրավ կերպով ծախողեց հասուցումներ վճարելը 1875 թ. ու դրանից հետո Օսմանյան կայսրությունում հայկական ծագում ունեցող մարդկանց վաճառված իր կյանքի ադախովադարների դիմաց ՆՅԱՆ-ը հերժում է այս ղեկավարները, հավանում է, որ նրանք կեղծ են ու ադախովադարներ են, եւ առաջ է բերել մի քանի հալանդատություններ հայցվորների ղեկավարներին: Առաջարկված համաձայնությունը չլիք է մեկնաբանվի որոշեք որեւիցե պատասխանազուրկ կամ սխալ գործողության ընդունում կամ հարուցված որեւիցե դատարանի գործության կամ սկարության նշան:

Այն դատարարայում, երբ դատարանը վավերացնի առաջարկված համաձայնագիրը, ՆՅԱՆ-ը համաձայնվել է վճարել 20 միլիոն դոլար, որը կսրվի 1) խմբի այն անդամներին, որոնք դուրս չեն եկել հայցվորների խմբից եւ որոնց անհասական հայցերը ներկայացվել են համաձայնության հիմնադրամի խորհրդին ու վավերացվել նրա կողմից, ինչպես նախատեսված է համաձայնագրի մեջ, 2) հայ բարեգործական կազմակերպությունների հիմնադրամին, 3) համաձայնության վարչական ծախսերը հոգալուն, եւ 4) հայցվորների դատադատարաններին նրանց վարձատրության եւ ծախսերի դիմաց: Առաջարկված համաձայնագիրը նախատեսում է ազատել ՆՅԱՆ-ը եւ հարակից բաժանմունքները (ինչը սահմանված է համաձայնագրի մեջ) եւ բուլոր ենթակա ադախովադարներից եւ/կամ խմբային հայցերից (ինչը սահմանված է համաձայնագրի մեջ):

2004 թ. հուլիսի 30-ին առավոտյան ժամը 9:30 (Արեւմտյան Ամ., տեղական ժամանակով) տեղի է ունենալու դատական ունկնդրություն մեծարգո դատավոր Քրիստինա Ա. Շնայդերի առջեւ, որի ժամանակ ղեկավարում է որոշվի, թե արդյո՞ք 1) առաջարկված համաձայնությունը, ինչպես ներկայացված է դատարանի թղթադատական գտնվող համաձայնագրի մեջ, ղեկավարվել է վավերացվի որոշեք արդար, դատարան ու ընդունվի, եւ դատարանը հայցվորների խմբի անդամների քախերը, 2) հայցվորների խումբը ղեկավարվել է վավերացվի որոշեք համաձայնագրի իրականացման համար ճիշտ խումբ, 3) ղեկավարվել է կայանալ վերջնական հրաման եւ դատավճիռ, որոնք կհաստատեն համաձայնագիրը, կփակեն դատավարությունը կամ խակալ կարծիք արտահայտելով եւ արժանիների վրա հիմնվելով, կլուծարեն «Նյու Յորկ լայֆ» եւ հարակից բաժանմունքներին դեմ բուլոր առկա դատարանները, 4) դատարանը ղեկավարվել է վավերացնի փաստաբանների վարձատրման ու ծախսերի փոխհատուցման դիմումը, եւ 5) դատարանը ղեկավարվել է վավերացնի հայցվորների խմբի ներկայացուցիչների անհասական հասուցման դիմումը: Առաջարկված համաձայնագիրը եթե վավերացվի դատարանի կողմից, կլուծարի ՆՅԱՆ-ի եւ/կամ հարակից բաժանմունքների դեմ հարուցած որեւիցե խմբային հայցեր (ինչը սահմանված է համաձայնագրի մեջ):

Եթե դուք հայցվորների խմբի անդամ եք, դուք կարող եք իրագործել համաձայնությունից բացառվելու ձեռ իրավունքը, ինչը մանրամասն բացատրված է հավելյալ խմբային հայտարարագրի մեջ: Հայցվորների խմբի այն անդամները, ովքեր կնախընտրեն դուրս գալ համաձայնությունից, սահմանափակված չեն լինի վերջնական հրամանի տայմաներով: Եթե դուք ցանկանաք դուրս գալ առաջարկված համաձայնագրից, դուք ղեկավարվել է ժամանակին ներկայացնել գրավոր խնդրանք յուրաքանչյուր ենթակա ադախովադարի համար, որը դուք ցանկանում եք բացատրել համաձայնագրի համադասարան հավելյալ խմբային հայտարարագրի տայմաներին: Ձեր խնդրանքի վրայի փոստասան կնիքը ղեկավարվել է նվազ լինի 2004 թ. հունիսի 15-ից ոչ ու: Խնդրանքը ղեկավարվել է հասցեագրվի Marootian v. New York Life Class Action Settlement, c/o Settlement Administrator, P. O. Box 5053, Portland, Oregon 97208-5053, United States of America: Խնդրանքի մեջ ղեկավարվել է նվազ լինի հետեւյալը՝ 1) ձեր անունը/ազգանունը, հասցեն, հեռախոսի համարը, 2) տեղեկություն այն ենթակա ադախովադարի մասին, որը դուք ցանկանում եք բացառել համաձայնագրից (ադախովադարի համարը, օրը/ամիսը/տարին, սիրոջ անունը, ադախովադարվածի անունը, ենթակա ադախովադարի վաճառման վայրը, եւ/կամ ադախովադարող նախատեսված մահվան հասույթի գումարը), 3) հստակ հայտարարություն, որ դուք խնդրում եք բացառել ձեզ համաձայնագրից եւ չեք ցանկանում ստանալ համաձայնագրով սրամարդկող ոչ մի հասուցում: Եթե դուք չեք ցանկանում բացառվել համաձայնագրից եւ մնալիք եք առաջարկված համաձայնագրի տայմաները, դուք ղեկավարվել է դատական կարգով ներկայացնել ձեր գրավոր առաջարկությունները մինչեւ 2004 թ. հունիսի 15-ը՝ հետեւելով հավելյալ խմբային հայտարարագրի ընթացակարգին:

Վերոհիշյալը միայն ամփոփագիր է: Համաձայնագրի մանրամասնությունները, ներառյալ համաձայնության մեջ մասնակցելու եղանակները եւ դատարանը տեղադրված են հավելյալ խմբային հայտարարագրի մեջ, որը հնարավոր է տեսնել, տեղափոխել եւ դուրս տղել համաձայնության համակարգչային ցանցային տեղեկությունը (www.ArmenianInsuranceSettlement.com): Առաջարկված համաձայնագրի դատարանում առկա է նաեւ դատական թղթադատարանի մեջ, որը Միացյալ Նահանգների ցրանային դատարանի Կալիֆոռնիայի կենտրոնական ցրանի դատարանի գործակալարի գրասենյակում է:

2004 թ., 19 փետրվարի
 ՄԻԱԳՅԱԼ ՆԱԿԱՆՁՆԵՐԻ ԵՐԶԱՆԱՅԻՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՀՐԱՄԱՆԻ ՀԱՄԱԶԱՅՆ